

[Lone Dybkjær]

vi et monopolforetagende. Det siger sig selv, at det kan forbrugerne i hvert fald kun meget indirekte komme til at øve nogen form for indflydelse på. Der er også nogle røster fremme om, at det ikke er så frygtelig tilfredsstillende, som det er i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Lennart Larson (V):

Når vi nu taler om danske forsyningselskaber, ligger der jo et stort erfaringsmateriale. Kraftværkerne har vist deres store konkurrenceevne og deres omkostningsniveau i forhold til dem, de skal konkurrere med i udlandet. Væsensforskellen i forbindelse med kraftværkerne er, at det er forbrugernes egne investeringer, det er forbrugernes egne dispositioner, det er forbrugernes egne omkostninger, der skal finansiere hele anlægget, og ledelsen udpeges gennem det repræsentative demokrati.

Man kan sige, at 100 mennesker, der skal repræsentere et kraftværk, måske ikke er nok. Men her sidder der 179 mennesker, der skal repræsentere 5 millioner mennesker og må tage ansvaret for de beslutninger, de tager i folketinget. Der er kun én til at tage ansvaret for hele befolkningen, og det er folketinget. Alle de store dispositioner skal tages herfra. Vi kan ikke lægge ansvaret ud til nogle personer, der træffer beslutningerne. Det må være folketinget, der tager dem. Det er os, der skal bevilge.

Energiministeren (Enggaard):

Hr. Poul Nielson var inde på spørgsmålet om, hvorvidt folketinget havde været sig fuldt bevidst, at profitelementet eller de 5 pct.s fortjeneste af den gennemstrømmende olie i olierøret var noget, som ville forblive i koncernen og ikke kunne disponeres af folketinget. Enhver kan jo ransage hos sig selv, hvordan denne erkendelse har været, da lovgivningen fandt sted.

Jeg har kun sagt, at det er mit indtryk, at folketinget nok i betydeligt omfang ikke har været klar over den kendsgerning, at vi i de næste mange, mange år er i den situation, at et overskud optjent hos et datterselskab af D.O.N.G., selv om det udloddes derfra og går ind i moderselskabets beholdning, i henhold til gældende regler for aktieselskaber ikke kan disponeres, men forbliver der, så

længe D.O.N.G. har et underskud. Det tror jeg ikke har været fuldt kendt. Det hænger sammen med, at det store naturgasprojekt næppe vil føre til et overskud i moderselskabet i en årrække – lad os sige en halv snes år for nu at være forsigtige. Det vil sige, at der samles et milliardbeløb sammen på grund af overskuddet i oliererørselskabet, som reelt ikke kan disponeres af regeringen eller af folketinget.

Jeg kan spørge, om det ikke vil være rigtigt, at man i forbindelse med dette lovforslag ved at hjemle mulighed for, hvad jeg vil kalde en koncessionsafgift, reelt giver en mulighed for, at man dog kan disponere, hvis man måtte ønske det, fremfor at pengene på forhånd skal være fastlagt til at bero i moderselskabet.

Jeg vil gentage, at det ikke er min hensigt med forslaget, at alt skal passere mit skrivebord. Jeg har den opfattelse, at efterhånden som de store anlægsopgaver fuldføres, vil der blive også en lang række af de ting, som i dag nødvendiggør en departemental behandling, som man ikke behøver at interessere sig for. Men det er da givet, at så længe man bygger et olierør med de problemer, det kan indebære, så længe man er i det store naturgasprojekts byggefase, så er der en række sammenstødende interesser i forbindelse med varmeplanlægning, hele miljø siden, den økonomiske side, som påkalder sig betydelig interesse og et betydeligt behov for koordinati on i forhold til andre sider af samfundet.

For det er karakteristisk for de aktiviteter, vi taler om her, at de ikke er løsrevet fra det øvrige samfund, men er tæt forbundet med en række andre vigtige ting, lovgivnings spørgsmål og andre myndigheder. Men så snart disse store anlægsopgaver er overstået, vil behovet for, at disse ting koordineres, også være mindre, end det er i dag.

På det økonomiske område mener jeg det er værd at understrege, at de meget store beløb, vi taler om i forbindelse med disse selskabers aktivitet, gør det nødvendigt, at regeringen har en påvirkningsmulighed over for selskabets afgørende beslutninger og finansieringen af dem. Den mulighed, at regeringen skulle kunne sende anmodninger om lånegarantier andre steder hen end til sig selv, eksisterer jo ikke, når vi ser på det reelle. Det er kun regeringen, der vil være i stand til at garantere lånoptagelsen og finan-